

## SYLABUS – OPIS ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU

### I. Informacje ogólne

1. Nazwa zajęć/przedmiotu: **Etyczny wymiar historii**
2. Kod zajęć/przedmiotu: 18-EWH-23uhisn2
3. Rodzaj zajęć/przedmiotu (obowiązkowy lub fakultatywny): obowiązkowe
4. Kierunek studiów: Historia specjalność nauczycielska
5. Poziom studiów (I lub II stopień, jednolite studia magisterskie): II stopień
6. Profil studiów (ogólnoakademicki / praktyczny): ogólnoakademicki
7. Rok studiów (jeśli obowiązuje): II
8. Rodzaje zajęć i liczba godzin (np.: 15 h W, 30 h ĆW): **30 h KON**
9. Liczba punktów ECTS: 2
10. Imię, nazwisko, tytuł / stopień naukowy, adres e-mail prowadzącego zajęcia:  
prof. UAM dr hab. Maciej Bugajewski – [maciej.bugajewski@amu.edu.pl](mailto:maciej.bugajewski@amu.edu.pl)
11. Język wykładowy: polski
12. Zajęcia / przedmiot prowadzone zdalnie (e-learning) (tak [częściowo/w całości] / nie): nie

### II. Informacje szczegółowe

1. Cele zajęć/przedmiotu:

Celem zajęć podjęcie refleksji nad tak zwaną (w języku Paula Ricoeura) kondycją historyczną ujawnianą w hermeneutycznej refleksji nad historią, historiografią i pamięcią. Dydaktyka historii i (szerzej) edukacja historyczna są formami insercji wiedzy historycznej do społecznej praktyki wytwarzania przyszłości, a w konsekwencji wytwarzania historii, praktyki uchwytnej w refleksji ujawniającej aksjologiczne uwikłania i zobowiązania podmiotów działających w historii. Podczas zajęć zostanie ukazane, w jaki sposób *homo historicus*, zorientowany na wartości i zobowiązany wartościami, wytwarza historię w konkretno-historycznych uwarunkowaniach dwudziestego i dwudziestego pierwszego wieku.

2. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują): brak
3. Efekty uczenia się (EU) dla zajęć i odniesienie do efektów uczenia się (EK) dla kierunku studiów:

Symbol EU dla zajęć/przedmiotu	Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia EU student/ka:	Symbole EK dla kierunku studiów
EU_01	rozumie pojęcia <i>homo historicus</i> i <i>homo metahistoricus</i> ;	K_W02, K_W13
EU_02	potrafi scharakteryzować refleksję nad historią takich autorów jak L. Kołakowski, B. Skarga i H. Arendt;	K_W06, K_U01
EU_03	rozumie znaczenie pojęcia świadectwo dla refleksji nad historią i dla praktyki wytwarzania historii;	K_W06, K_U01
EU_04	rozumie aksjologiczne uwarunkowania działania w historii i poznawania historii;	K_W02, K_U13
EU_05	potrafi wyjaśnić związek między nadawaniem sensu przeszłości i orientowaniem się na przyszłość;	K_W02, K_W13
EU_06	zna podstawy Paula Ricoeura koncepcji historii.	K_W06, K_U13

4. Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się (EU) z odniesieniem do odpowiednich efektów uczenia się (EU) dla zajęć/przedmiotu:

Treści programowe dla zajęć/przedmiotu:	Symbol EU dla zajęć/przedmiotu
Pojęcia <i>homo historicus</i> i <i>homo metahistoricus</i> w ujęciu Jana Pomorskiego.	EU_01
Hannah Arendt refleksja nad historią.	EU_02
Leszka Kołakowskiego refleksja nad historią.	EU_02; EU_05

Barbary Skargi refleksja nad historią.	EU _02
Paula Ricoeura refleksja nad historią.	EU _06
Świadectwo i nieuprzedmiotawiająca recepcja świadectwa.	EU _06
Reprezentacje przeszłości a wartości.	EU _01 – 06
Reprezentacja przeszłości a orientacja na przyszłość - Jörn Rüsen.	EU _01; EU _05

5. Zalecana literatura:

- Arendt H., *Eichmann w Jerozolimie, Rzecz o banalności zła*, Kraków 2010;
- *Jak w XXI wieku opowiadać historię? Narracja jako problem teoretyczny i praktyczny w niemieckich naukach o historii, kulturze i literaturze*, Poznań 2019;
- Kołakowski L., *Czy diabeł może być zbawiony i 27 innych kazań*, Londyn 1982 (szczególnie tekst: *Fabula mundi i nos Kleopatry*);
- *Myślenie historyczne – część I*, red. R. Traba, H. Thunemann, Poznań 2015;
- Pomorski J., *Homo metahistoricus. Studium sześciu kultur poznających historię*, Lublin 2019;
- Ricoeur P., *Czas i opowieść*, tom 3, Kraków 2008;
- Skarga B., *Człowiek to nie jest piękne zwierzę*, Kraków 2007.

### III. Informacje dodatkowe

1. Metody i formy prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych EU (proszę wskazać z proponowanych metod właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne):

Metody i formy prowadzenia zajęć	X
Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień	
Wykład konwersatoryjny	X
Wykład problemowy	
Dyskusja	X
Praca z tekstem	X
Metoda analizy przypadków	
Uczenie problemowe (Problem-based learning)	
Gra dydaktyczna/symulacyjna	
Rozwiązywanie zadań (np.: obliczeniowych, artystycznych, praktycznych)	
Metoda ćwiczeniowa	
Metoda laboratoryjna	
Metoda badawcza (dociekania naukowego)	
Metoda warsztatowa	
Metoda projektu	
Pokaz i obserwacja	
Demonstracje dźwiękowe i/lub video	
Metody aktywizujące (np.: „burza mózgów”, technika analizy SWOT, technika drzewka decyzyjnego, metoda „kuli śniegowej”, konstruowanie „map myśli”)	
Praca w grupach	
Inne (jakie?) -	
...	

2. Sposoby oceniania stopnia osiągnięcia EU (proszę wskazać z proponowanych sposobów właściwe dla danego EU lub/i zaproponować inne):

Sposoby oceniania	Symbole EU dla zajęć/przedmiotu					
	EU _01	EU _01	EU _03	EU _04	EU _05	EU _06
Egzamin pisemny						
Egzamin ustny						
Egzamin z „otwartą książką”						
Kolokwium pisemne						
Kolokwium ustne	X	X	X	X	X	X
Test						
Projekt	X	X	X	X	X	X
Esej						
Raport						
Prezentacja multimedialna						
Egzamin praktyczny (obserwacja wykonawstwa)						
Portfolio						
Inne (jakie?) -						
...						

3. Nakład pracy studenta i punkty ECTS:

Forma aktywności		Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem		30
Praca własna studenta*	Przygotowanie do zajęć	
	Czytanie wskazanej literatury	
	Przygotowanie pracy pisemnej, raportu, prezentacji, demonstracji, itp.	
	Przygotowanie projektu	
	Przygotowanie pracy semestralnej	30
	Przygotowanie do egzaminu / zaliczenia	
	Inne (jakie?) -	
...		
SUMA GODZIN		60
LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU		2

\* proszę wskazać z proponowanych przykładów pracy własnej studenta właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne

4. Kryteria oceniania wg skali stosowanej w UAM:

**bardzo dobry (bdb; 5,0):** bardzo dobra znajomość omawianych zagadnień; bardzo dobra znajomość literatury przedmiotu; stała aktywność na zajęciach;

**dobry plus (+db; 4,5):** jak wyżej, z nieznacznymi niedociągnięciami w zakresie wiedzy sprawdzanej podczas oceny projektu;

**dobry (db; 4,0):** dobra znajomość omawianych zagadnień; zadowalająca znajomość literatury przedmiotu; niesystematyczna aktywność na zajęciach;  
**dostateczny plus (+dst; 3,5):** zadowalająca znajomość omawianych zagadnień; przeciętna znajomość literatury przedmiotu; przeciętna aktywność podczas ćwiczeń;  
**dostateczny (dst; 3,0):** wybiórcza znajomość zasadniczych zagadnień omawianych podczas zajęć, braki w lekturze; słaba aktywność podczas ćwiczeń;  
**niedostateczny (ndst; 2,0):** niezadowalająca znajomość zagadnień realizowanych w trakcie zajęć; nieznanostwo lektur; brak aktywności podczas ćwiczeń.